

INFORMACJA

**z realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r.
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi**

(Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, ze zm.) za 2021 rok

OSTROŁĘKA maj 2022 r.

I N F O R M A C J A

z realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r.

o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

(Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, ze zm.) za 2021 rok.

I. Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, ze zm.) może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży.

Zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy, zezwolenia wydawane są po uzyskaniu pozytywnej opinii Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży alkoholu z uchwałami rady gminy.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy, rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla:

- 1) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych;
- 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
- 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Rada Miasta Ostrołęki uchwałą Nr 451/XLVII/2021 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz określenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, ustaliła dla terenu miasta Ostrołęki:

1. Maksymalną liczbę 174 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:

- 1) 80 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 2) 47 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 47 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu.

2. Maksymalną liczbę 271 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- 1) 105 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 2) 83 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 83 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu.

Rada Miasta Ostrołęki podejmując ww. uchwałę, w stosunku do dotychczas obowiązującej uchwały, dokonała zmian w poszczególnych rodzajach napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży lub poza miejscem sprzedaży. Ogólna, maksymalna liczba zezwoleń ustalona dla terenu miasta Ostrołęki nie uległa zmianie.

Na podstawie art. 12 ust. 3 ww. ustawy rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Rada Miasta Ostrołęki ww. uchwałą zabroniła usytuowania na terenie miasta Ostrołęki miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w odległości mniejszej niż 100 m od obiektów kultu religijnego, przedszkoli, instytucjonalnych placówek pieczy zastępczej, szkół, z wyjątkiem szkół dla dorosłych i szkół policealnych. Odległości te mierzone są wzdłuż najkrótszych ciągów jezdnych i pieszych, pomiędzy wejściem do obiektu, a wejściem do punktu sprzedaży napojów alkoholowych. Przez ciągi jezdne rozumie się istniejące ulice, a przez ciągi piesze istniejące chodniki.

W związku z tym, że istotą zawartego w uchwale zakazu, jest ochrona funkcjonowania wymienionych obiektów oraz przebywających w nich osób przed szkodliwymi, negatywnymi skutkami spożywania napojów alkoholowych, zasady usytuowania pozostawiono bez zmian.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy, zezwolenia wydaje się na podstawie wniosku przedsiębiorcy. Do wniosku o wydanie zezwolenia należy dołączyć:

- 1) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych;
- 2) zgodę właściciela, użytkownika, zarządcy lub administratora budynku, jeżeli punkt sprzedaży będzie zlokalizowany w budynku mieszkalnym wielorodzinnym;
- 3) decyzję właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, potwierdzającą spełnienie warunków sanitarnych przez punkt sprzedaży.

W okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2021 r. do Prezydenta Miasta Ostrołęki wpłynęło 88 wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ogółem wydanych zostało 181 zezwoleń, w tym:

1) na sprzedaż w placówkach handlowych:

- 44 zezwoleń na sprzedaż napojów zaw. do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 38 zezwoleń na sprzedaż napojów zaw. powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu,
- 41 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu,

2) na sprzedaż i podawanie w placówkach gastronomicznych:

- 22 zezwolenia na sprzedaż napojów zaw. do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 16 zezwoleń na sprzedaż napojów zaw. powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu,
- 14 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu,

3) 6 zezwoleń na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych podczas imprez rozrywkowych, festynów, koncertów.

Zestawienie porównawcze z lat 2019 – 2021.

Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- **w roku 2019 - ogółem wydanych zostało 160 zezwoleń**, w tym:

- na sprzedaż w placówkach handlowych - 71 zezwoleń;
- na sprzedaż i podawanie w placówkach gastronomicznych - 55 zezwoleń;
- na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych - 7 zezwoleń;

- **w roku 2020 - ogółem wydanych zostało 151 zezwoleń** w tym:

- na sprzedaż w placówkach handlowych - 88 zezwoleń;
- na sprzedaż i podawanie w placówkach gastronomicznych - 47 zezwoleń;
- na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych - 16 zezwoleń;

- **w roku 2021 - ogółem wydanych zostało 181 zezwoleń** w tym:

- na sprzedaż w placówkach handlowych - 123 zezwolenia;
- na sprzedaż i podawanie w placówkach gastronomicznych - 52 zezwolenia;
- na jednorazową sprzedaż napojów alkoholowych - 6 zezwoleń.

Przy rozpatrywaniu wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu, występuje się o opinię do Zarządów Osiedli, na terenie których mają być uruchomione punkty sprzedaży, natomiast w przypadku wniosków przedsiębiorców, którym upływa termin ważności zezwoleń i zwracają się o ponowne ich wydanie, występuje się do Komendy Miejskiej Policji oraz do Straży Miejskiej o informację, czy funkcjonowanie placówki nie powodowało zakłóceń porządku publicznego.

Właściciele punktów sprzedaży napojów alkoholowych zobowiązują się do przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz zamieszczania w miejscach sprzedaży informacji o szkodliwości spożywania alkoholu. Przedsiębiorcy informowani są, iż w przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy. Zapoznawani są także z obowiązującymi przepisami i sankcjami, jakie grożą za ich nieprzestrzeganie.

Zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, organ zezwalający lub, na podstawie jego upoważnienia, straż gminna lub członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych dokonują kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia. Kontrolę planuje się i przeprowadza się na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 poz.162), po uprzednim dokonaniu analizy prawdopodobieństwa naruszenia prawa w ramach wykonywania działalności gospodarczej.

Przed sporządzeniem planu kontroli zidentyfikowano następujące obszary przedmiotowe, w których ryzyko naruszenia przepisów ustawy jest największe:

- 1) nieprzestrzeganie określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności:
  - a) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw,
  - b) sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z naruszeniem zakazów określonych w ustawie;
- 2) nieprzestrzeganie określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych;
- 3) nieprzestrzeganie zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych,

- 4) skargi na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych niezgodnie z przepisami prawa.

Naruszenie przepisów w wymienionych obszarach przedmiotowych skutkuje:

- 1) cofnięciem zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych,
- 2) zakazem występowania z wnioskiem o ponowne wydanie zezwolenia przed upływem 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu,
- 3) nałożeniem kary grzywny.

Sporządzony został ogólny schemat procedur kontroli przedsiębiorców:

1. Zawiadomienie przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli, z wyłączeniem przypadków określonych w art. 47 ust. 2 ww. ustawy tj.:
2. Doręczenie przedsiębiorcy lub osobie przez niego upoważnionej, przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, zgodnie z art. 49 ust.1 ww. ustawy.
3. Zapoznanie kontrolowanego z zakresem kontroli oraz jego prawami i obowiązkami.
4. Dokonanie przez kontrolującego wpisu do książki kontroli przedsiębiorcy.
5. Przeprowadzenie czynności kontrolnych w zakresie i czasie określonym w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli.
6. Sporządzenie protokołu kontroli.
7. Doręczenie kontrolowanemu przedsiębiorcy lub osobie przez niego upoważnionej, protokołu z kontroli.
8. Postępowanie pokontrolne (wystąpienia pokontrolne, wnioski o ukaranie, postępowanie administracyjne - zawiadomienia, decyzje).
9. Sprawdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych.

Zgodnie z art. 18 ust. 10 pkt 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w przypadku nieprzestrzegania określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, organ zezwalający cofa zezwolenie na jego sprzedaż. Przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu.

W związku z tym, że sprawy ładu i porządku publicznego leżą w gestii organów powołanych do jego utrzymania, występuje się do Komendy Miejskiej Policji o informację odnośnie przeprowadzonych interwencji. Organ, który w toku postępowania ustali fakt łącznego spełnienia wszystkich przesłanek wymienionych w ustawie, a więc powtarzającego się co najmniej dwukrotnie w okresie 6 miesięcy, w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy, zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt, jest zobowiązany cofnąć zezwolenia na sprzedaż alkoholu w takim lokalu. Podstawa do cofnięcia zezwolenia powstaje wtedy, gdy przedsiębiorca prowadzący punkt sprzedaży nie powiadamia organów powołanych do ochrony porządku publicznego o zaistniałych zakłóceniach. W 2021 roku Komenda Miejska Policji nie informowała o zakłóceniach porządku publicznego związanych ze sprzedażą napojów alkoholowych, które mogłyby być podstawą do wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia zezwoleń.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. na terenie miasta Ostrołęki funkcjonowało:

- 1) 89 punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w punktach handlowych,
- 2) 61 punktów prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w gastronomii.

Lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w porównaniu do roku 2020, obrazuje poniższe zestawienie:

Osiedle	2021 r.		2020 r.	
	Sklepy	Gastronomia	Sklepy	Gastronomia
Stare Miasto	6	14	4	15
Łazek	8	3	6	3
Leśne	2	1	2	1
Starosty Kosa	5	3	4	3
Śródmieście	12	21	14	26
Sienkiewicza	3	2	4	1
Łęczysk	2	-	3	-
Parkowe	8	2	8	2
Traugutta	1	2	1	2

Witosa	7	5	7	5
Wojciechowice	5	4	5	5
Centrum	15	2	15	2
Stacja	9	1	9	1
Dzieci Polskich	4	1	4	1
Pomian	2	-	2	-
Bursztynowe	-	-	-	-
Ogółem	89	61	88	67

Analizując rozmieszczenie placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w poszczególnych rejonach miasta, można stwierdzić, że na terenie Osiedla „Śródmieście” i „Stare Miasto” jest największe zagęszczenie placówek gastronomicznych (21 i 14 punktów), natomiast na terenie Osiedla „Centrum,” i „Śródmieście” zlokalizowanych jest najwięcej sklepów (15 i 12 punktów).

Liczba placówek handlowych w stosunku do roku 2020 uległa zwiększeniu o 1 punkt, natomiast liczba placówek gastronomicznych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych zmniejszyła się o 6 punktów. Działalność placówek gastronomicznych objęta została ograniczeniami, nakazami i zakazami wprowadzonymi ustawą o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Ustanowione czasowe ograniczenie prowadzenia przez przedsiębiorców działalności związanej z konsumpcją i podawaniem napojów polegało na całkowitym zakazie prowadzenia działalności. Przedsiębiorcy, pomimo uiszczenia opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, nie mogli z nich korzystać.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. z limitów zezwoleń ustalonych uchwałą Rady Miasta Ostrołęki pozostało do rozdysponowania:

1) sprzedaż napojów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:

a) 16 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,

- b) 10 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - c) 10 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu.
- 2) sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:
- a) 18 zezwoleń na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
  - b) 2 zezwolenia na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa),
  - c) 2 zezwolenia na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu.

Informacja o wolnych limitach zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych każdorazowo zamieszczana jest w Biuletynie Informacji Publicznej.

Za wydane zezwolenia naliczane są opłaty w wysokości:

- 1) 525 zł na sprzedaż napojów zawierających do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 2) 525 zł na sprzedaż napojów zaw. powyżej 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 2.100 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18 % alkoholu,
- 4) za jednorazowe zezwolenia w wysokości odpowiadającej 1/12 rocznej opłaty za poszczególne rodzaje zezwoleń.

Opłata podstawowa dotyczy przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w tym zakresie. Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim, obowiązani są do złożenia, do dnia 31 stycznia, pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim.

Przedsiębiorca prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży, w którym roczna wartość sprzedaży alkoholu w roku poprzednim przekroczyła:

- 1) 37.500 zł dla napojów o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz piwa – wnosi opłatę w wysokości 1,4 % ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim,
- 2) 37.500 zł dla napojów o zawartości od 4,5 % do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) - wnosi opłatę w wys. 1,4 % ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim,
- 3) 77.000 zł dla napojów o zawartości powyżej 18 % alkoholu – wnosi opłatę w wysokości 2,7 % ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim.

Opłaty wnoszone są na rachunek Miasta Ostrołęki w każdym kolejnym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem, w trzech równych ratach w terminach do dnia 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego lub jednorazowo w terminie do 31 stycznia danego roku kalendarzowego.

W roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.

Zgodnie z art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy, zezwolenie wygasa w przypadku niedopełnienia w terminach obowiązku:

- a) złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4, lub
- b) dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5.

Na podstawie art. 18 ust. 12a, w przypadku, o którym mowa w ust. 12 pkt 5 lit. a, zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 11¹ ust. 4, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności określonej w ust. 12 pkt 5 lit. A nie złoży oświadczenia wraz z jednoczesnym dokonaniem opłaty dodatkowej w wysokości 30 % opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2.

Natomiast zgodnie z art. 18 ust. 12b ustawy, w przypadku, o którym mowa w ust. 12 pkt 5 lit. b, zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności określonej w ust. 12 pkt 5 lit. b nie wniesie raty opłaty określonej w art. 11¹ ust. 2 albo 5, powiększonej o 30 % tej opłaty.

Przedsiębiorca, któremu zezwolenie wygasło z przyczyn określonych w ust. 12 pkt 5 ustawy, może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji o wygaszeniu zezwolenia.

W 2021 roku wszczęto 13 postępowań administracyjnych wobec przedsiębiorców, którzy nie uścili opłaty w terminie określonym ustawą. W wyniku przeprowadzonego postępowania przedsiębiorcy wnieśli na konto Miasta Ostrołęki opłaty dodatkowe w ogólnej kwocie 11 534,47 zł.

Ogółem, za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2021 r. naliczono opłaty na łączną kwotę 1 205 636, 62 zł. Natomiast w latach ubiegłych naliczone zostały kwoty:

- 2019 – 1 084 768 zł;

- 2020 – 1 050 486 zł

II. Finansowanie działań profilaktycznych

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, ze zm.) nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Środki pozyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są przeznaczone na finansowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, które zgodnie z art. 4¹ ustawy, należą do zadań własnych gmin.

W szczególności zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;

- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja ww. zadań jest prowadzona w postaci, uchwalanego corocznie, gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz w zakresie minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu. Program wyznacza obszary, w jakich będą podejmowane działania mające na celu:

- ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikające ze spożywania alkoholu przez mieszkańców miasta Ostrołęki,
- zredukowanie zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Program stanowi część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ostrołęki na lata 2017–2023”, przyjętej uchwałą Nr 335/XLVIII/2017 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 22 czerwca 2017 r. i wpisuje się w cel operacyjny określony w Narodowym Programie Zdrowia, który obejmuje profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi. Zakłada współpracę różnych podmiotów, instytucji i osób fizycznych działających w obszarze profilaktyki uzależnień.

Zadania określone w art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w 2021 r. realizowały m. in. następujące podmioty:

1. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce jest samorządową jednostką organizacyjną pomocy społecznej realizującą zadania z zakresu interwencji kryzysowej i specjalistycznego poradnictwa. Jako samodzielna jednostka organizacyjna Miasta Ostrołęki funkcjonował od 7 listopada 2006r. do 31 marca 2022r. Zgodnie z art. 19 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz.U. z 2021 poz. 2268, ze zm.), prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej należy do zadań własnych powiatu.

I. Zadania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce.

Głównym celem działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce jest świadczenie poradnictwa specjalistycznego, podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej oraz zapewnienie schronienia osobom i rodzinom z terenu miasta Ostrołęki, mającym trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, doznającym przemocy w rodzinie. Naczelną zasadą, którą kierują się pracownicy OIK jest udzielanie natychmiastowej pomocy każdej osobie, która zgłosi się do Ośrodka, a także osobom i rodzinom w sytuacji zagrożenia, jeśli pracownicy Ośrodka zostaną o takiej sytuacji poinformowani. Ośrodek pełni rolę ratowniczą, interwencyjną i terapeutyczną. Obowiązuje w nim dyskrecja i indywidualne podejście do klientów. Pomoc udzielana jest adekwatnie do potrzeb klienta i możliwości Ośrodka.

Podstawowe zadania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce określa statut (uchwała Nr 291/XLI/2008 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 listopada 2008 r.) oraz regulamin organizacyjny jednostki.

Do zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce należy między innymi:

1. Interwencja kryzysowa stanowiąca zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu.
2. Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, świadczone osobom i rodzinom, mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.
3. Poradnictwo prawne, realizowane przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.
4. Poradnictwo psychologiczne realizowane przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii.
5. Poradnictwo rodzinne obejmujące szeroko rozumiane problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych oraz problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.
6. Terapia grupowa realizowana przez funkcjonowanie grup samopomocowych lub grup wsparcia.

7. Profilaktyka i edukacja społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. Zatrudnienie kadry.

W 2021r. w ramach otrzymanych środków z tytułu opłat naliczanych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych OIK zatrudnił w pełnym wymiarze czasu pracy (1 etat) **psychologa**, który w roku 2021 prowadził terapię z osobami korzystającymi ze schronienia i innymi osobami zwracającymi się do OIK po pomoc psychologiczną. Psycholog prowadził również pogadanki profilaktyczne dotyczące przemocy domowej i choroby alkoholowej w ostrołęckich szkołach.

Na podstawie umowy – zlecenia, w OIK pracowało:

- **trzech pracowników socjalnych**, którzy w ramach wykonywanych zadań pełnili dyżury w siedzibie Ośrodka w przypadku przebywania w Ośrodku osoby, której udzielano schronienia; udzielali kompleksowej pomocy osobie przebywającej w schronieniu poprzez zorganizowanie posiłku; przeprowadzali wywiady środowiskowe z osobami przebywającymi w schronieniu,
- **specjalista do prowadzenia grupy wsparcia** dla osób doznających przemocy domowej w środowisku osób uzależnionych od alkoholu,
- **specjalista** do prowadzenia indywidualnych spotkań terapeutycznych z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie (nie radzącymi sobie z agresją) oraz z osobami doznającymi przemocy domowej,
- **lekarz psychiatra** – do diagnozowania klientów OIK wymagających wizyty u lekarza psychiatry oraz udzielania wskazówek pracownikom OIK do dalszej pracy z klientami.

III. Informacja o działalności OIK oraz formach udzielanej pomocy.

O formach udzielanej pomocy przez OIK, mieszkańcy Ostrołęki informowani byli poprzez portal internetowy, poprzez ulotki, plakaty oraz przez współpracujących z OIK funkcjonariuszy Policji, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, kuratorów, pracowników oświaty i ochrony zdrowia.

W ramach działań Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielane jest schronienie osobom, które doznają przemocy. Mogą one skorzystać z czasowego schronienia w celu izolacji od sprawcy. Osoby te mają zapewnione bezpieczeństwo i wsparcie w rozwiązywaniu problemów. Czas schronienia wynosi do 3 miesięcy. W czasie pobytu w OIK zakwaterowane

osoby, wspólnie z pracownikami przygotowują i wcielają w życie plan naprawy kryzysowej sytuacji i wyjścia z przemocy. W 2021r. skorzystało z tej formy pomocy **dwie starsze osoby**. Okres zamieszkiwania ogółem przez te osoby wynosił 3 świadczenia (gdzie za jedno świadczenie należy przyjąć 1 nocleg dla jednej osoby).

Przyczyny udzielanej pomocy oraz liczba osób objętych pomocą:

Lp.	Przyczyny udzielanej pomocy	Liczba osób
1.	Przemoc w rodzinie ogółem:	417
	w tym:	
	- przemoc fizyczna	335
	- przemoc psychiczna	383
	- przemoc ekonomiczna	148
	- przemoc seksualna	6
	- wyrzucenie z domu	7
2.	Alkoholizm	199
	Współzależnienie	220
3.	Inne uzależnienia	51
4.	Utrata bliskiej osoby	8
5.	Myśli, tendencje samobójcze	19
6.	Konflikty	305
7.	Problemy wychowawcze	52
8.	Bezdomność	2
9.	Trudności z funkcjonowaniem w życiu codziennym	81
10.	Trudności z radzeniem sobie z agresją	28
11.	Pozostałe problemy	214

IV. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce jako jednostka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego udzielał:

1. porad prawnych.

W ramach zawartej umowy – zlecenia prawnik z kancelarii adwokackiej w Ostrołęce, udziela klientom OIK oraz mieszkańcom miasta Ostrołęki porad prawnych - we wtorki

i czwartki w godzinach od 16⁰⁰ do 18⁰⁰. W 2021r. podczas **104** spotkań udzielono konsultacji prawnych **84 osobom** (kilkanaście osób było dwukrotnie).

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo specjalistyczne indywidualne	84	104	84	294

2. Specjalistycznego poradnictwa rodzinnego – pedagogicznego.

Pedagodzy zatrudnieni w OIK w ramach swoich obowiązków udzielali wsparcia i porad osobom i rodzinom w sprawach rozwiązywania problemów i konfliktów rodzinnych, prowadzili interwencje w sytuacjach kryzysowych oraz wsparcie indywidualne i rodzinne. Pedagodzy pracują codziennie w godzinach od 8⁰⁰ do 16⁰⁰. Ponadto każdy z nich raz w tygodniu dyżuruje w Ośrodku do godziny 20⁰⁰.

Poniższa tabela wskazuje liczbę osób, które skorzystały z różnych form pomocy pedagogicznej, liczbę spotkań z klientami, liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach klientów.

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo specjalistyczne rodzinne w tym:	312	872	199	703
Interwencja kryzysowa	13	103	13	43
Mediacje małżeńskie	8	57	4	22
Wsparcie indywidualne	291	712	182	638

3. Specjalistycznego poradnictwa rodzinnego – psychologicznego.

Do zadań psychologów zatrudnionych w OIK należy w szczególności podejmowanie terapii psychologicznej dotyczącej problemów rodzinnych, osobistych wynikających z braku

umiejętności komunikowania się z innymi, braku umiejętności nawiązywania prawidłowych relacji z otoczeniem oraz terapia uzależnień.

Poniższa tabela wskazuje liczbę osób korzystających z pomocy psychologów OIK w zależności od formy udzielanej pomocy, liczbę osób w rodzinie klienta korzystającego z pomocy oraz liczbę spotkań terapeutycznych.

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo specjalistyczne indywidualne w tym:	207	619	196	659
Interwencja kryzysowa	7	17	7	30
Terapia rodzinna	8	20	3	12
Terapia indywidualna	192	582	186	617

Należy wskazać, że liczba spotkań terapeutycznych pedagogów i psychologów z osobami potrzebującymi wsparcia kształtowała się od jednego do kilkunastu spotkań dla jednego klienta.

4. Punkt konsultacji psychiatrycznej.

W 2021 roku w OIK zatrudniony był lekarz psychiatra, który udzielał porad klientom OIK oraz wskazówek pracownikom Ośrodka do dalszej pracy z klientami. Pacjenci kierowani byli przez specjalistów OIK w celu oceny stanu psychicznego i ewentualnego dalszego leczenia w odpowiednich placówkach leczniczych. Większość konsultowanych pacjentów to osoby pochodzące z rodzin dysfunkcyjnych, w których dochodziło do przemocy psychicznej, fizycznej bądź ekonomicznej wskutek nadużywania alkoholu lub przyjmowania innych substancji psychoaktywnych przez jednego z członków rodziny. Lekarz był do dyspozycji jeden raz w tygodniu (środa) lub każdorazowo na umówioną wizytę (w przypadku pilnej konsultacji).

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Poradnictwo specjalistyczne indywidualne: porady psychiatryczne	36	51	36	110

W ciągu całego 2021 roku lekarz psychiatra udzieliła 51 konsultacji psychiatrycznych w tym: 44 klientom OIK oraz 7 wskazówek specjalistom OIK. Skonsultowano 36 osób (w tym 28 kobiet i 8 mężczyzn). Przeważająca liczba osób wymagała jak najszybszego włączenia leczenia farmakologicznego oraz podjęcia odpowiedniej psychoterapii. W wyniku konsultacji:

- 21 osób zostało przekierowanych do leczenia w Poradni Zdrowia Psychicznego,
- 15 osób, po rozpoznaniu, zostało skierowanych do Poradni Leczenia Uzależnień.

5. Terapia uzależnień.

W OIK w 2021r. zatrudnieni byli certyfikowani terapeuci uzależnień, którzy prowadzili profilaktykę oraz terapię indywidualną dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz Dorosłych Dzieci Alkoholików. Poniższa tabela wskazuje liczbę osób korzystających z tej formy pomocy.

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Terapia indywidualna	113	1307	101	340
Interwencja kryzysowa	2	2	2	8

V. Grupy samopomocowe i wsparcia.

W 2021r. przy OIK funkcjonowała jedna **grupa wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym**. Spotkania odbywały się na zasadzie grupy otwartej. Na spotkania mogły przychodzić osoby zainteresowane, z terenu miasta Ostrołęki. U większości uczestniczek została wdrożona procedura „Niebieskiej Karty”.

Były motywowane do uczestnictwa w takich spotkaniach podczas spotkań grupy roboczej, w związku z prowadzoną procedurą.

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Pomoc specjalistyczna grupowa: wsparcie grupowe	6	49	6	21

Grupa wsparcia miała charakter profilaktyczno-terapeutyczny. W roku 2021 w spotkaniach grupy uczestniczyło **6 osób**. Grupa zbierała się raz w tygodniu (poniedziałki) na dwugodzinne spotkania.

Głównym celem grupy wsparcia było zatrzymanie przemocy i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Szczegółowe cele grupy to: zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie i zagrożonych przemocą; konieczność odrzucenia mitów i stereotypów dotyczących przemocy domowej; uświadomienie skutków wynikających z trwania w kręgu przemocy; rozszerzenie oferty pomocy dla osób „dotkniętych” przemocą domową. Dodatkowym celem była konieczność zdefiniowania przez osoby współzależnione jasnych oczekiwań względem otoczenia oraz realizacja własnych celów i potrzeb. Specjalista prowadzący grupę przekazywał uczestniczkom wiedzę na temat przemocy domowej, choroby alkoholowej jako stymulatora zjawiska przemocy, współzależnienia jako lustrzanego odbicia alkoholizmu, uczył rozpoznawania faz przemocy we własnej rodzinie, zmieniał stereotypowe myślenie na temat agresji, przekazywał wiedzę na temat obowiązujących praw i uczył jak je egzekwować. Pracował z uczestniczkami nad budowaniem poczucia własnej wartości i wyjścia z roli ofiary np. poprzez ćwiczenia nowych konstruktywnych zachowań. Obok psychoedukacji, która miała wpływ na poprawę sytuacji uczestniczek, prowadzone było ogólnie rozumiane wsparcie poprzez dzielenie się z grupą swoimi problemami, budowanie poczucia przynależności, nadziei na pozbycie się problemu, dostarczanie wzorców konstruktywnego zachowania oraz możliwości rozładowania problemu.

Grupa wyznaczała aktywność członków do poszukiwania zmiany nieprawidłowych procesów zachodzących w rodzinie, zachęcała do szukania sposobów obrony przed atakami przy jednoczesnym zrezygowaniu z zemsty i walki ze sprawcą. Wprowadzone nawyki (w trakcie spotkań grupy) wytworzyły w uczestniczkach umiejętność działań obronnych i zmobilizowały je do kolejnych działań.

Grupa korekcyjno-edukacyjna dla osób nieradzących sobie z agresją.

W 2021r. w OIK zatrudniony był psycholog z uprawnieniami do prowadzenia programu edukacyjno-korekcyjnego dla sprawców przemocy domowej. Głównym celem takiego programu jest dostarczenie wiedzy, nabywanie umiejętności oraz modelowanie zachowań konstruktywnych u uczestników, w kierunku zaprzestania stosowania przemocy. Na przestrzeni roku na konsultację wstępną do trzech psychologów OIK zgłosiło się **11 osób** (7 mężczyzn i 4 kobiety), którzy wyrazili chęć pracy indywidualnej, z czego wszyscy podjęli terapię w kierunku zaprzestania przemocy. Wszystkie osoby wyraziły zgodę na udział w programie korekcyjno-edukacyjnym i kontynuują go.

Wyszczególnienie formy pomocy	Liczba osób korzystających	Liczba spotkań	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Pomoc specjalistyczna: grupa korekcyjno-edukacyjna dla osób nieradzących sobie z agresją (sprawców przemocy domowej)	11	63	11	38

W związku z pandemią z wieloma klientami pracowano on-line oraz poprzez kontakt telefoniczny. Z formy on-line korzystały głównie osoby młode (16 - 28 lat). Klienci starsi (powyżej 50 r.ż.) wybierali kontakt telefoniczny. Jednocześnie osoby chcące spotkać się osobiście ze specjalistami OIK, miały taką możliwość. Spotkania odbywały się w reżimie sanitarnym, uwzględniającym wszelkie obowiązujące zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

Ogółem ze specjalistycznego poradnictwa w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce skorzystało 981 osób z 753 rodzin (2599 osób w rodzinach).

V. Działania profilaktyczno-edukacyjne OIK.

W ramach działań edukacyjnych i zapobiegania niepożądanym zachowaniom wśród młodzieży psycholog Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce prowadził w 2021r. zajęcia psychoedukacyjne z uczniami ostrołęckich szkół. Tematyka spotkań dotyczyła m.in.: przemocy domowej oraz rówieśniczej, dorastania do odpowiedzialności za siebie, bezpiecznego partnerstwa, pozytywnego myślenia, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, problemów

w związkach oraz zawodu psychologa. W ramach przeprowadzonych zajęć (15 godzin lekcyjnych) uczestniczyło 447 uczniów.

VI. Działania koordynatora ds. przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Dla potrzeb Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Ostrołęka w OIK zatrudniony jest koordynator ds. przeciwdziałania przemocy. Głównym celem pracy koordynatora w 2021 roku było zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy. Zadaniem koordynatora było również: nadzorowanie terminowej i właściwej realizacji zadań Grup Roboczych zajmujących się procedurą „Niebieskich Kart”, usprawnianie współpracy z instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinie i wypracowanie procedur pomocowych w środowiskach dotkniętych przemocą, udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy, motywowanie i kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w grupie korekcyjno-edukacyjnej, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, monitorowanie prowadzonych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, podejmowanie interwencji mających na celu powstrzymanie przemocy w środowisku.

W okresie od 01.01.2021r. do 31.12.2021r. w Ostrołęce wszczęto 122 procedury „Niebieskie Karty”, w tym:

- 101 założonych przez funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce,
- 16 założone przez pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce oraz innych ośrodków pomocy społecznej,
- 2 założone przez pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce,
- 1 założona przez pracowników oświaty,
- 2 założone przez służbę zdrowia.

Procedura była wszczynana dwukrotnie w przypadku 28 rodzin, zaś w 42 rodzinach kontynuowana z lat ubiegłych. Łącznie w 2021r. prowadzono 192 „Niebieskie Karty” - procedury dla rodzin, w których wystąpiło uzasadnione podejrzenie występowania przemocy domowej. Do wszczętych procedur powołane zostały 122 Grupy Robocze, które na 441 spotkaniach dokonywały diagnozy przypadków i wspólnie z osobami doznającymi przemocy oraz osobami stosującymi przemoc w rodzinie ustalały plan pomocy dla rodziny. Podczas spotkań sporządzano niezbędną dokumentację: wypełniono 117 formularzy „Niebieska Karta

– C” z osobami doznającymi przemocy oraz 97 formularzy „Niebieska Karta – D” z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie.

W skład grup roboczych wchodził:

- Koordynator ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (uczestniczący we wszystkich spotkaniach Grup Roboczych),
- 16 dzielnicowych KMP w Ostrołęce,
- 27 pracowników socjalnych MOPR w Ostrołęce,
- 28 pracowników ostrołęckich placówek oświatowych,
- 3 pracowników OIK,
- 10 kuratorów sądowych i społecznych,
- 9 członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostrołęce,
- 7 asystentów rodziny,
- 1 pracownik poradni uzależnień.

W spotkaniach grup roboczych brały udział osoby, których problem przemocy bezpośrednio dotyczy. Wspólnie ze specjalistami ustalali plan wsparcia dla rodziny. Każda z osób była informowana o możliwości skorzystania z pomocy: psychologicznej, prawnej, poradnictwa rodzinnego, medycznego i zawodowego oraz z różnych form świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W trakcie prac grup roboczych zostały podjęte, między innymi, następujące działania i decyzje:

- 35 osób skierowano do terapeutów uzależnień w OIK,
- 30 osób skierowano do psychologów OIK
- 15 osób umówiono z psychiatrą współpracującym z OIK,
- 8 osób skierowano na terapię do psychologa MOPR,
- 21 osób podjęło leczenie odwykowe,
- 60 osób otrzymało nakaz opuszczenia lokalu i zakaz zbliżania do lokalu, w którym zamieszkują osoby doznające przemocy,
- 20 osób podejrzanym o stosowanie przemocy wyprowadziło się z miejsca zamieszkania,
- wobec 3 osób sąd orzekł eksmisję z miejsca zamieszkania,
- 35 osób złożyło zawiadomienie w kierunku art. 207 KK,
- wobec 11 rodzin sąd zastosował nadzór kuratorski,
- w 2 przypadkach sąd skierował osoby stosujące przemoc na leczenie psychiatryczne,
- w 2 przypadkach sąd skierował osobę stosującą przemoc na leczenie odwykowe,

- w 13 przypadkach zostały złożone wnioski do MKRPA,
- 6 osób zaczęło uczestniczyć w grupie wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie w OIK,
- 30 dzieci zostało objętych pomocą psychologów szkolnych,
- 5 dzieci uzyskało wsparcie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ostrołęce,
- 3 dzieciom zabezpieczono pobyt u najbliższej rodziny,
- 6 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie skierowano do grupy korekcyjno-edukacyjnej dla osób nieradzących sobie z agresją w OIK,
- 6 rodzinom przyznano asystenta rodziny,
- 1 osobę skierowano do domu pomocy społecznej,
- zamknięcie procedury NK z powodu śmierci osoby stosującej przemoc,
- w 12 przypadkach sąd orzekł rozwód,
- w 3 przypadkach sąd orzekł separację,
- w 16 przypadkach sąd orzekł alimenty na rzecz dzieci,
- sąd orzekł 2 podziały majątku,
- 3 osoby sąd pozbawił władzy rodzicielskiej,
- jedna osoba złożyła wniosek o ubezwłasnowolnienie najbliższej osoby,
- 3 osoby zostały umieszczone w miejskiej noclegowni,
- na 7 osób został nałożony dozór Policji + jeden dozór elektroniczny,
- 17 osób pokrzywdzonych złożyło osobiście zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej w Ostrołęce,
- OIK wysłał 27 pism do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację opiekuńczo - wychowawczą dzieci,
- OIK wysłał 12 pism do Prokuratury Rejonowej w Ostrołęce z prośbą o podjęcie działań w ramach kompetencji Prokuratury,
- OIK przesłał kopie dokumentacji do Komendy Miejskiej Policji w Ostrołęce dotyczącą 37 procedur „Niebieskiej Karty” w związku z toczącym się postępowaniem,

Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” w 2021r.	Liczba wypełnionych kart „C” z osobami podejrzanymi o doznawanie przemocy	Liczba wypełnionych kart „D” z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy	Liczba spotkań Grup roboczych ogółem (rok 2021 + weryfikacje z poprzednich lat)	Liczba procedur NK wszczętych w 2021r. i z poprzednich lat	Liczba osób w rodzinach w procedurze NK z 2021r.
122	117	97	441	164	478

Ze specjalistycznej pomocy oferowanej przez OIK (psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, terapeutycznej, schronienia, grup wsparcia oraz lekarza psychiatry) skorzystało 478 osób podejrzanych, że zostały dotknięte przemocą w rodzinie oraz 122 osoby podejrzone o stosowanie przemocy domowej.

W 2021r. zostało zamkniętych 95 „Niebieskich Kart” z powodu:

- ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy - w 66 przypadkach,
- rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania dalszych działań – w 29 przypadkach.

W 69 rodzinach procedura „Niebieskiej Karty” będzie kontynuowana w roku 2022.

VII. Superwizja.

W ramach współpracy pomiędzy jednostkami miasta Ostrołęki zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie OIK zorganizował i opłacił superwizję dla członków zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych. Celem superwizji było doskonalenie warsztatu zawodowego oraz wsparcie i pomoc w pokonywaniu trudności z jakimi spotykają się w pracy i w kontaktach z klientami osoby realizujące zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu. W superwizji brało udział **42 osoby** w tym: pracownicy OIK, pracownicy socjalni MOPR w Ostrołęce, funkcjonariusze KMP w Ostrołęce, pracownicy placówek oświatowych, asystenci rodziny z ZPWDz. w Ostrołęce oraz kuratorzy Sądu Rejonowego w Ostrołęce.

VIII. Analiza z wykonania budżetu za 2021r.

WYDATKI

ROZDZIAŁ 85154 PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLOWI

Budżet na 2021 r. wynosił: - 140 000,00 zł

Wydatkowano w 2021r. - 136 884,65 zł

Kwota 136 884,65 złotych została wydatkowana na:

- wynagrodzenia osobowe - 72 624,75 zł
- dodatkowe wynagrodzenie roczne - 4 061,14 zł
- składki na ubezpieczenie społeczne pracodawcy - 14 148,61 zł
- składki na FP - 1 911,85 zł
- wynagrodzenia bezosobowe dla pracowników pełniących dyżury w OIK oraz podejmujących interwencje w stosunku do osób będących w kryzysie, lekarza psychiatry, osób prowadzących grupy wsparcia, - 30 300,30 zł
- zakup niezbędnego wyposażenia oraz materiałów biurowych - 5 000,00 zł
- zakup artykułów żywnościowych przeznaczonych dla osób wymagających schronienia - 500,00 zł
- prowadzenie superwizji grupowej dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, porady prawne - 6 400,00 zł
- odpis na ZFŚS - 1 938,00 zł

2. Zespół Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. 2022, poz. 447), dotyczące działu II ustawy - Wspieranie rodziny.

Zgodnie z ww. ustawą, placówki wsparcia dziennego w formie świetlic opiekuńczych, wspierają funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny poprzez pomoc w opiece i wychowaniu, zapewniając dziecku:

- opiekę i wychowanie,
- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

W strukturze ZPWDz, funkcjonuje 6 świetlic, z czego 3 z nich finansowane są z działu 851, rozdział 85154 - ochrona zdrowia, przeciwdziałanie alkoholizmowi. Świetlicami finansowanymi z ww. środków są:

- Elfy, ul. Plac Dworcowy 5/2,
- Gwarek, ul. gen. J. Hallera 13,
- Promyk, ul. gen. Z. Padlewskiego 51B.

Wychowankowie świetlic to w większości dzieci pochodzące z rodzin z trudnościami życiowymi (ubóstwo, bezrobocie, samotne rodzicielstwo, alkoholizm, niewydolność wychowawcza i opiekuńcza, wielodzietność, rodziny niepełne, bezradność). Dzieci przyjmowane były bez skierowania, a ich pobyt w świetlicach był nieodpłatny i dobrowolny. Do placówki dziecko może zostać skierowane przez Sąd, ale taka sytuacja w 2021r. nie miała miejsca. Zgodnie z regulaminem ZPWDz, do świetlic uczęszczały dzieci w wieku 6–16 lat. W wyjątkowych przypadkach można przyjąć dzieci młodsze, jednak nie było takich zgłoszeń w roku sprawozdawczym.

W związku z ogłoszonym stanem epidemicznym w kraju, decyzją Wojewody Mazowieckiego oraz zgodnie z § 15 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21.12.2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. 2020 poz. 2316), świetlice mogły realizować swoje zadania wyłącznie z wykorzystaniem metod i technik porozumienia się na odległość. W tym trybie świetlice działały od 01.01.2021r. do 12.02.2021r. Wychowawcy pełnili dyżury w placówkach, realizowali zadania zgodnie z zakresem obowiązków, kontaktowali się z rodzicami i dziećmi oferując wsparcie oraz zdalną pomoc w nauce.

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lutego 2021 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, od 15.02.2021r. placówki wsparcia dziennego, działające na mocy ustawy z dnia 9 czerwca 2021 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zostały otwarte dla dzieci.

W związku i zgodnie z powyższym świetlice ZPWDz rozpoczęły bezpośrednią pracę z dziećmi. Placówki otwarte były od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy. Świetlice funkcjonowały w podwyższonym reżimie sanitarnym, stosując się do rekomendacji dotyczących działalności placówek pobytu dziennego wydanych

przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, Ministerstwo Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 21.05.2020r. i 12.11.2020r. Rekomendacje dotyczyły m.in.: liczby dzieci na określoną powierzchnię w jednym czasie, pomiar temperatury ciała, stałości osobowej grupy świetlicowej i wychowawców, dezynfekcji dłoni, osłony nosa i ust, organizowania zajęć kulinarnych i dożywiania dzieci, oświadczenia rodziców o stanie zdrowia dzieci, zakazu uczestniczenia w zajęciach lub podejmowania pracy przez osoby z objawami przeziębieniowymi, wietrzenia pomieszczeń i dezynfekcji powierzchni użytkowych. Powyższe wytyczne zawarte zostały w sporządzonym na potrzeby jednostki dokumencie pod nazwą „Procedury bezpieczeństwa w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 w Zespole Placówek Wsparcia Dziennego w Ostrołęce”. Wszystkie działania podejmowane podczas bezpośredniej pracy opiekuńczo – wychowawczej z dziećmi, realizowane były z zachowaniem zalecanego reżimu sanitarnego.

W trakcie trwania roku szkolnego godziny otwarcia dostosowywano do potrzeb dzieci, które przychodziły przed lekcjami, bądź po zajęciach szkolnych. W czasie ferii i wakacji świetlice otwarte były w godz. 8 – 16. Wychowankowie otrzymywali drugie śniadanie i podwieczorek w formie jogurtów pitnych, bułek pakowanych pojedynczo, owoców.

W roku 2021 Pracownicy ZPWDz uczestniczyli on-line w następujących szkoleniach:

- „Praca z dziećmi przejawiającymi zaburzenia (spektrum autyzmu, zaburzenia psychiczne, dzieci z nadpobudliwością psychoruchową, depresja i zaburzenia odżywiania)” – 1 wychowawca,
- „Doskonalenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stwarzających trudności wychowawcze” - 1 wychowawca,
- „Jak budować swój autorytet – warsztaty dla wychowawców. Jak radzić sobie z agresją werbalną wychowanków. Jak tworzyć kontrakty z grupą wychowawczą” - 2 wychowawców,
- „Profilaktyka używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież jako zadanie szkoły” – 2 wychowawców,
- Superwizja w pracy wychowawcy – w każdym z 7 spotkań superwizyjnych, zorganizowanych przez ZPWDz, uczestniczyło po 5 - 6 wychowawców.

Celem szkoleń było zapewnienie osobom korzystającym z usług ZPWDz profesjonalnego wsparcia i opieki.

W 2021r. z pomocy w opiece i wychowaniu dzieci skorzystało 88 dzieci z 67 rodzin. Liczba dzieci korzystających z zajęć świetlicowych na koniec 2021 roku to 69 dzieci.

Tab. Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą w opiece i wychowaniu w 2021 roku

Nazwa świetlicy	Liczba rodzin i dzieci w okresie sprawozdawczym		Liczba dzieci na koniec 2021 roku
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	
Elfy	23	32	26
Gwarek	24	27	20
Promyk	20	29	23
Łącznie	67	88	69

Działalność świetlic w 2021 roku opierała się o roczny plan pracy tworzony przez wychowawców, odrębny dla każdej placówki, ale na podstawie wspólnie ustalonych zadań:

1. Pomoc w nauce.
2. Wspieranie dzieci z problemami wychowawczymi.
3. Rozwijanie zainteresowań i organizacja czasu wolnego.
4. Wzmacnianie roli i funkcji rodziny, współpraca z rodzicami.
5. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
6. Profilaktyka uzależnień.

Wymienione zadania realizowane były poprzez podejmowanie następujących form pracy:

- zajęcia edukacyjne – indywidualna pomoc w lekcjach, zabawy na komputerze z wykorzystaniem pakietów edukacyjnych, gry dydaktyczne,

- zajęcia rozwijające zainteresowania - muzyczne, taneczne, filmowe, sportowe, nauka pływania, zabawy z piłką, artystyczne,
- pogadanki tematyczne połączone z dyskusją, burza mózgów, zajęcia interakcyjne, odgrywanie scenek, psychozabawa, elementy socjoterapii, zajęcia relaksacyjne,
- kontakt telefoniczny z rodzicami, rozmowy wspierające,
- współpraca z pracownikami socjalnymi MOPR i asystentami rodziny ZPWDz, w celu zaznajomienia się z sytuacją rodzinną dzieci,
- współpraca z pedagogami szkolnymi i wychowawcami klas w celu objęcia dziecka właściwą pomocą w nauce i zdiagnozowania jego problemów społecznych,
- prowadzenie programów z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używkami.

Zaprezentowane formy pracy z dziećmi sprzyjały osiągnięciu celów, wynikających z rocznego planu pracy w świetlicach, m.in.:

- kształtowanie umiejętności właściwego rozwiązywania problemów życiowych oraz społecznie akceptowanych sposobów funkcjonowania w środowisku rówieśniczym,
- zaznajomienie z zasadami moralnymi i ważnymi wartościami w życiu człowieka,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnym środowisku rodzinnym, dotkniętym problemem alkoholowym,
- wzmacnianie i rozwijanie zainteresowań,
- rozwijanie osobowości, kształtowanie charakteru i wrażliwości na potrzeby innych,
- pomoc w nauce i zagospodarowanie czasu wolnego,
- nauka wzajemnej komunikacji, nabywanie umiejętności asertywnego wyrażania emocji i uczuć,
- kształtowanie postaw proekologicznych, wdrażanie do zdrowego stylu życia,
- rozwijanie współpracy z rodzicami wychowanków oraz wzmacnianie więzi między rodzicami i dziećmi.

W każdej placówce wyznaczono czas na odrabianie lekcji i zajęcia wyrównawcze z dziećmi, mającymi problemy z nauką.

W czasie wakacji wychowankowie świetlic, oprócz przygotowanych przez wychowawców zajęć, korzystali też z oferty miejskich placówek kulturalnych i sportowych. Zorganizowano m.in.:

- wyjścia do muzeum,
- wyjścia na basen,
- wyjścia na poranne seanse filmowe (które w ramach współpracy z OCK były bezpłatne),
- dzieci uczestniczyły w zajęciach sportowych (w udostępnianych salach sportowych),
- wyjście do salonu zabaw.

Jednodniowa wycieczka wakacyjna odbyła się 25 sierpnia 2021r. Dzieci pojechały do Białegostoku. Zwiedziły Pałac Branickich, ogrody pałacowe i rynek, uczestniczyły w zajęciach w Epi-Centrum Nauki oraz bawiły się w parku trampolin. Uczestnikom wycieczki zapewniono posiłek (obiad). W wycieczce wzięło udział łącznie 25 dzieci ze świetlic Elfy, Gwarek i Promyk.

W 2021r. Zespół Placówek Wsparcia Dziennego aplikował do Fundacji LOTTO o dofinansowanie realizacji projektu „W naturze siła”. Głównym założeniem było wskazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego jako sposób na odreagowanie stresu i napięcia wywołanego pandemią oraz kształtowanie umiejętności społecznych i postaw proekologicznych. Wniosek rozpatrzono pozytywnie. Zarząd Fundacji LOTTO zdecydował o wsparciu projektu darowizną w wysokości 6000 zł. Całość projektu opiewała na kwotę 13 500,00 zł. Dzięki Darczyńcy projekt „W naturze siła” został w pełni zrealizowany. Beneficjentami projektu było ogółem 75 dzieci ze świetlic i z rodzin wspieranych przez asystentów rodziny, w wieku 8 – 14 lat. Projekt zrealizowany został w gospodarstwie agroturystycznym. Uczestników podzielono na 5 grup po 15 osób. Zajęcia odbywały się w ciągu 5 dni w godz.10.00-18.00. Każdego dnia korzystała z nich jedna, inna grupa dzieci. Na zajęcia uczestnicy dowożeni byli autokarem.

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego został zaproszony do udziału w projekcie ekologiczno – społecznym „Odn@wiamy” przygotowanym przez Fundację Zaraz Wracam

oraz firmę RLG Reverse Logistics Group. Akcja została skierowana do placówek wsparcia dziennego, w tym świetlic środowiskowych, pracowników oświaty i innych jednostek działających na rzecz wsparcia lokalnych społeczności w Polsce. Projekt polegał na naprawieniu i ponownej redystrybucji sprzętu komputerowego otrzymanego od przedsiębiorstw, a w przypadku niemożliwości jego naprawy – procesowi recyklingu. Dzięki temu pozyskano dla ZPWDz 10 używanych zestawów komputerowych z licencjami oraz po 10 nowych klawiatur i myszek. Organizatorzy przekazali również pomoce dydaktyczne – kolorowanki, gry planszowe, puzzle – dzięki którym wychowawcy w prosty i przyjemny sposób zaszczepiają w dzieciach ideę wszechstronnego dbania o środowisko. Do trzech świetlic - Elfy, Gwarek i Promyk - przekazano 4 zestawy komputerowe.

W trakcie roku sprawozdawczego na bieżąco i w miarę potrzeb wymieniano lub doposażano świetlice w drobne sprzęty i materiały, niezbędne do codziennego użytku.

Świetlica „Elfy” mieści się w budynku Dworca PKP. Mimo trwającego remontu budynku (w związku z częściową zmianą przeznaczenia Multicentrum) zajęcia świetlicowe odbywały się, a wychowawcy przy współpracy z wykonawcami prac remontowych, starali się zapewnić dzieciom bezpieczny dostęp do świetlicy.

W placówce zatrudnionych było dwóch wychowawców w łącznym wymiarze 1,5 etatu oraz jeden pracownik obsługowy – sprzątaczką, pracujący na ½ etatu, który obsługiwał dwie placówki.

Ważniejsze i ciekawsze zajęcia w świetlicy „Elfy” w 2021 r.:

- „Hashtag” - zajęcia komputerowe - miały na celu wyposażenie dzieci w wiedzę i umiejętności posługiwania się programami komputerowymi, oraz nową technologią informatyczną; ważniejsze tematy: „Znajduję ciekawe strony”, „Zapoznanie z programem PowerPoint”, „Bezpiecznie w sieci”, „Korzystanie z komputera oraz urządzeń multimedialnych”, „Social media”, „Nauka języka angielskiego”, „Tworzymy rysunki w edytorze grafiki”;
- „Sportowo, czyli zdrowo” - zajęcia ruchowe - miały na celu pobudzenie ekspresji ruchowej, poprawę sprawności fizycznej i koordynacji ruchowej, oraz kształtowanie umiejętności aktywnego spędzania czasu wolnego; główne tematy m. in.: „Tanecznym krokiem”, „Zdrowie i aktywność fizyczna na co dzień”, „Twister”, „Relaksacja”, „Nauka jazdy na fiszce”, „Spacerowo mi dziś”, „Hula hop”, „Tańczę w rytm disco”;

„Spacer czarną drużką”, „Nasza kolej”, „Skakanie na skakance i kręcenie hula hop”, „Anioły i śnieżki”;

- „Aktywni kreatywni” - zajęcia plastyczno - techniczne – miały na celu kształtowanie nowych umiejętności, rozwijanie wrażliwości i poczucia estetyki, główne tematy m.in.: „Kredkami przez świat”, „Mój zwierzak”, „Masa papierowa”, „Słone słoniki”, „Jesień”, „Bransoletki z koralików”, „Domki z tektury”, „Każdy może być artystą”, „Jesienne lampiony”, „Kolorowe sowy”;
- „Na Elfią nutę” - zajęcia muzyczne – miały na celu uwrażliwienie dzieci na muzykę, główne tematy: „Zabawy przy muzyce”, „Gra na bum bum rurkach”, „Rytmicznie poruszam się”, „Dźwięk i ruch”, „Sportus”, „Zumba”, „Śpiewające elfy”, „Śpiewam bo lubię”;
- „Igiełka” - zajęcia krawieckie - miały na celu doskonalenie motoryki małej oraz doskonalenie umiejętności szycia ręcznego i maszynowego; główne tematy m.in.: „Wielkanocne kury”, „Broszki z materiału”, „Nauka szycia na maszynie”, „Szydełkiem wykonane”, „Kwiaty dla mamy”, „Kwiaty z filcu”, „Symbol nadchodzącej jesieni-dynia”, „Wyszywanie po śladzie”, „Szycie na kartonie”, „Nitką i igłą”.

Wychowawcy prowadzili zajęcia profilaktyczno-wychowawcze pn. „W świetlicowym kole” w oparciu o elementy programu profilaktyczno-wychowawczego „Trzy koła”. Główne tematy: „Mapa uczuć”, „Umiem żyć zdrowo”, „Higieniczne odżywianie się”, „Mowa ciała jak ją rozumiem”, „Jestem wyjątkowy”, „Chrońmy dzieci-moje granice”, „Szkoła w pandemii”, „Moja rola w grupie”, „Doświadczam różnych emocji”, „Zapobieganie konfliktom i godzenie się”, „Doświadczamy różnych uczuć”, „Zachowania ryzykowne”, „Ulica nie jest do zabaw”, „Niebezpieczeństwa i wpływy społeczne”.

Świetlica Gwarek usytuowana jest w budynku Ostrołęckiej Spółdzielni Mieszkaniowej. W placówce zatrudnionych było dwóch wychowawców w łącznym wymiarze 1,5 etatu. Pracę wychowawców wspierało 2 wolontariuszy.

W świetlicy Gwarek w 2021r. realizowano zajęcia np.:

- „Witajcie w naszej bajce” - zajęcia czytelnicze rozwijające wyobraźnię, wzbogacające słownictwo i wiedzę, modelujące zachowania, np. „W krainie zabawek”, „Wesoły

pufcio”, „Przygody Kolczatka”, „Niezwykły kubek”, „Gdy przyjaciółka zdradziła sekret...”, „Nieboskie stworzenia”;

- „Ciekawi świata” - zabawy tematyczne pobudzające wyobraźnię i twórcze myślenie, np. „Mali domownicy”, „Czy wiesz co to oznacza?”, „Niezbędnik pozytywnego myślenia”, „Kalambury na sportowo”, „Dary natury”;
- „Moje własne dzieła” – cykl zajęć plastyczno - technicznych rozwijających zdolności manualne, kreatywność i postrzeganie otoczenia, np. „Trójwymiarowe chmurki”, „Ulubiony sposób na spędzanie czasu wolnego”, „Kalkomania – kompozycje wiosenne”, „Zwierzęta z masy solnej”; „Kolorowy zwierzyniec”, „Moc kolorów”, „Świetlicowa maskotka – ptak gwarek”, „Choinkowa zawieszka”;
- „Świetlicowi badacze” – doświadczenia z przedmiotami codziennego użytku, rozwijanie potrzeb poznawczych, np. ; „Esy – floresy”, „Odrzutowy poduszkowiec”, „Masa nieniutonowska”, „Masowe eksperymenty”, „Rozpoznawanie kolorów”; „Jak się maluje na folii?”, ;
- „W kulturalnym świecie” - modelowanie właściwego zachowania dzieci na podstawie przygód bohaterów filmu, np. „Tęczowy obóz”, „Pamiętnik Florci”, „Kosmita”, „Gang Fajniaków i sprzątanie świata”, „Misiaczek w przedszkolu”, „Pobudka tu wiosna”, „Międzynarodowy Dzień Dziecka”, „Kiedy Pani Złość przychodzi z wizytą”, „Razem różnie i przyjaźniej”, „Złota czapka”, „Jestem wściekły! Jak pokonać złość”;
- „W zgodzie z naturą” – zajęcia ekologiczne, np. „Czego potrzebują od nas rośliny”, „Dlaczego wysiewanie kwiatów jest takie ważne?”, „Zakładanie łąki kwietnej - stołówki dla owadów”, „Sprzątanie świata – ekologia w praktyce”, „Świetlica przyjaźniejsza dla środowiska – oszczędzamy wodę”, „Całkowicie ekologiczne, pachnące ozdoby choinkowe”;
- „Akcja - komunikacja” - spotkania w kręgu, rozmowy wychowawcze, kształtowanie umiejętności właściwego rozwiązywania problemów życiowych oraz społecznie akceptowanych sposobów funkcjonowania w środowisku rówieśniczym, np.: „Poznajmy się”, „Portret świetlicy”, „Wszyscy którzy...”, „Złapmy lwa”;
- „Trzymaj formę” - zajęcia wdrażające zdrowy styl życia, zajęcia sportowe na świeżym powietrzu, np. „Balonowe wiadomości!”, „Piknikowo i sportowo”, „Piłka w ruchu”;

„Wygibus”, „Zabawy podwórkowe”, „Sport to zdrowie”, „Lina w ruchu – skoki synchroniczne”, „Siłownia pod chmurką;

- „Super Kids” – zajęcia kulturoznawcze z j. angielskiego, pomoc w odrabianiu prac domowych oraz powtarzanie wiadomości przed sprawdzianem z j. angielskiego, np.: „Easter is coming”, „Bingo”, „Animals”, „Sport”, „My body”, „It’s autumn”, „Jingle bells”.

Wychowawcy przeprowadzili również niżej wymienione zajęcia profilaktyczno - wychowawcze:

- „Życ w przyjaźni” - elementy programu profilaktyczno – wychowawczego, np.: „Kim jestem teraz”, „Moje dobre strony”;
- Elementy „Profilaktyczno – wychowawczego programu przeciwdziałania agresji u dzieci w młodszym wieku szkolnym - „Dziecko w studni”, „Trojaczki”, „Cztery kąty”, „Ciemne chmury – błękitne niebo”, „Dwie strony medalu”;
- Zajęcia wzmacniające umiejętności nawiązywania pozytywnych interakcji społecznych, np. „Mówiące dłonie”, „Współpraca”, „Głaskanie jeża”;
- „Stop fonoholizmowi – sposoby codziennych rozwiązań” - kontynuacja zajęć z wykorzystaniem plakatów edukacyjnych, rozwijających świadomość uzależnienia od telefonu.
- „Świetlicowi światowcy – podróż z dobrymi uczynkami” - motywuje on dzieci do aktywności i korygowania niewłaściwego zachowania poprzez codzienną wspólną ocenę, za zdobycie 100 punktów na dziecko czeka drobna nagroda.

Świetlica „**Promyk**” zlokalizowana jest w jednym z bloków socjalnych na osiedlu „Łazek”. Zatrudnionych jest dwóch wychowawców, ale jeden z nich przekierowany został do pracy w innej świetlicy ZPWDz (w związku z usprawiedliwioną nieobecnością pracownika). Na dzień 31.12.2021r. w świetlicy Promyk pracował jeden wychowawca.

Ważniejsze i ciekawsze zajęcia w świetlicy „Promyk” w 2021r.:

- „Lekcje historii” – kontynuowanie zajęć dot. genezy obchodów świąt państwowych, np. „Święto Flagi Państwowej”, „Święto Konstytucji”, „Narodowe Święto Niepodległości”;
- „Sprawne ręce mam” - zajęcia plastyczno – techniczne, np. „Zimowy pejzaż”, „Bałwanki”, „Portret”, „Kwiaty z bibuły”, „Owieczka”, „Jajko – pisanka”, „Koralikowe serce”, „Koralowy pejzaż”, „Koszyk na skarby wakacyjne”, „Breloczek do kluczy”;
- „Świetlicowa biblioteczka” – zajęcia czytelnicze, zapoznavanie dzieci z ciekawymi lekturami, doskonalenie techniki czytania, np. recytacja wiersza J. Brzechwy „Stonoga”, „Puchatkowe dzwoneczki”, „ Czarny baranie”, „Opowieść o smoku wawelskim”, „Paweł i Gawel”, „Księżniczka Oliwia”, „Pani Twardowska”, „Zwierzęta małe i duże”;
- „Ekologia naszych wód” - zajęcia z ekologii, pomoc podopiecznym w projektowaniu pracy plastycznej na ogólnopolski konkurs „Tydzień Czystości Wód”, wyjazd z podopiecznymi na zawody wędkarskie organizowane przez koło Wędkarskie „Energopap 72”;
- „Cyberludki” – zajęcia z zakresu wiedzy o bezpiecznym poruszaniu się w internecie, np. „Wirtualna rzeczywistość”, „Oszuści w internecie”, „Zaplątani”, „Bezpieczny internet”, „Komunikowanie się przez portale internetowe”, „Internet źródłem informacji o...”, „Owce w sieci”, „Królik Bystrzak”, „Mobbing w sieci – jak się chronić”.

Wychowawca prowadził niżej wymienione zajęcia profilaktyczno – wychowawcze:

- „Nie uzależnieniom” – cykl zajęć powtarzających się z zakresu profilaktyki alkoholowej, palenia tytoniu, dopalaczy i narkotyków: „Nikotyna szkodzi zdrowiu”, „Nikotyna uzależnia”, „Gdy nie będziesz palił, to zdrowie ocalisz”, „Papierosy i ich wpływ na nasze zdrowie”, „Nikotyna uzależnia - Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu”, „Przyczyny podejmowania ryzykownych zachowań”, „Nie spal się na starcie – negatywne konsekwencje palenia tytoniu”, „Nie biorę, nie piję, nie używam”, „Używkami mówię nie”, „Używki uzależniają”, „Picie szkodzi zdrowiu”, „Co alkohol robi z ciałem”, „Alkohol to twój wróg”;
- „Moja asertywność” – cykl zajęć społecznych w formie rozmów, dyskusji, odgrywania scenek oraz w oparciu o wybrane filmy;

- „Podejmowanie decyzji i radzenia sobie ze stresem” - dyskusje, rozwijanie u dziecka świadomości własnego ja.

W świetlicy „Promyk” działania podejmowane przez wychowawców miały głównie na celu zapewnienie dzieciom zorganizowanej opieki, pomocy w nauce, utrwalenie nawyków edukacyjnych, wspieranie pozytywnych postaw społecznych oraz wzmacnianie wiary we własne możliwości i sprawczość.

W 2021 roku świetlice zostały otwarte dla dzieci od 15 lutego. Praca w stanie epidemii koronawirusa COVID - 19 prowadzona była zgodnie z wytycznymi Ministra Zdrowia, Głównego Inspektora Sanitarnego i opracowanymi dla ZPWDz procedurami. Wychowankowie oraz wychowawcy stosowali się do reżimu sanitarnego.

W pracy z dziećmi skierowano uwagę na kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie, nawiązywanie pozytywnych kontaktów interpersonalnych i umiejętności poprawnej komunikacji. Uczono wyrażania emocji, uczuć i potrzeb. Uczulano na prawa innych do wyrażania poglądów. Upowszechniano zasady kultury osobistej, motywowano do przestrzegania przyjętych zasad i norm zachowania się w świetlicy i poza nią.

W wyniku podejmowanych działań i w miarę możliwości jednostki, ograniczonych stanem epidemii, zapewniona została zorganizowana opieka dla dzieci i pomoc w nauce.

B. Rozliczenie finansowe

- Wynagrodzenia osobowe i umowy zlecenie (wychowawcy, pracownicy obsługi, obsługa BHP, usługi remontowo-naprawcze) - 241 127,96 zł
- Świadczenie dla pracowników nie zaliczane do wynagrodzeń - 300,00 zł
- Dodatkowe wynagrodzenie roczne - 21 000,00 zł
- Składki na ubezpieczenie społeczne - 44 567,39 zł
- Składki na fundusz pracy - 4 039,95 zł
- Zakup materiałów i wyposażenia (środki czystości, artykuły papiernicze, wyposażenie do kuchni i pomieszczeń świetlicowych, meble, sprzęt RTV, pomoce dydaktyczne) - 16 514,05 zł
- Zakup środków żywności dla dzieci uczęszczających na zajęcia do świetlicy, w ramach dożywiania - 8 198,80 zł

- Zakup energii elektrycznej do oświetlania i ogrzewania pomieszczeń świetlicy - 13 432,20 zł
- Zakup usług telefonii komórkowej, stacjonarnej, internetu - 2 470,00 zł
- Zakup usług (znaczki, bilety na basen, kręgle, do kina, usługi medyczne, opłaty za gospodarowanie odpadami, wycieczki edukacyjne, wyjścia edukacyjne) - 20 149,96 zł
- Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych - 9 302,00 zł
- Szkolenia i koszty delegacji - 6 055,00 zł

OGÓLEM: 387 157,31 zł

Zwrócono 47 244,69 zł

3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołana przez Prezydenta Miasta Ostrołęki, składa się z 12 osób. W roku 2021 odbyło się 18 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Do zadań Komisji w szczególności należy:

- 1) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 3) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 4) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń,
- 5) przygotowanie projektu gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

W ramach Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działają

3 zespoły robocze:

1. **Zespół interwencyjno – motywacyjny** do prowadzenia rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu i współuzależnionymi.
2. **Zespół ds. kontroli.**
3. **Zespół ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**

W 2021 r. do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 154 wnioski o objęcie leczeniem odwykowym, w tym:

- 124 – z Komendy Miejskiej Policji,
- 21 – od rodzin,
- 1 – z Sądu,
- 3 – od Grupy Roboczej z Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- 5 - z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce.

Porównanie liczby wniosków o objęcie leczeniem odwykowym, które wpłynęły do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- w roku 2019 r. - 94 wnioski;
- w roku 2020 r. - 80 wniosków,
- w roku 2021 r. - 154 wniosków

W roku 2021 odbyły się **24 posiedzenia Zespołu interwencyjno – motywacyjnego** do prowadzenia rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu i współuzależnionymi. Ogółem, Zespół rozpatrzył 365 spraw. Członkowie zespołu przeprowadzali rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu, uzależnionymi i członkami ich rodzin, jednocześnie badając sytuację pod względem używania przemocy wobec członków rodziny przez osobę uzależnioną. Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Członkowie Zespołu brali również udział w posiedzeniach Sądu Rejonowego III Wydział Rodzinny i Nieletnich, podczas których rozpatrywane były wnioski MKRPA o zastosowanie wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Wydelegowani Członkowie MKRPA uczestniczyli w posiedzeniach Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Ostrołęce, w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. W roku 2021 z Ośrodka Interwencji Kryzysowej wpłynęło do MKRPA 70 wniosków o delegowanie przedstawicieli MKRPA do prac ww. grupie roboczej.

Na podstawie art. 18 ust.3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w 2021 r. MKRPA wydała 79 pozytywnych opinii o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z zasadami usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, przyjętymi uchwałą Rady Miasta Ostrołęki.

W placówkach ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych przeprowadzane są systematyczne kontrole. Przedmiotem kontroli jest przestrzeganie zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a w szczególności przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz przestrzeganie nakazu zamieszczania w miejscach sprzedaży informacji o szkodliwości spożywania alkoholu. W 2021 roku w punktach ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych, z zachowaniem reżimu sanitarnego związanych z epidemią COVID - 19, Zespół ds. kontroli MKRPA przeprowadził 194 kontrole.

Z inicjatywy Przewodniczącego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przy współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, w 2021 roku kontynuowany był **projekt socjalny pn. „Zapewnienie klientom pomocy społecznej nadużywającym alkoholu oraz członkom ich rodzin, pomocy w formie prowadzenia pracy profilaktycznej przez terapeutę uzależnień i psychologa w Punkcie Pomocy „PoRaDa” w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w 2021 r.**”, zapewniający nieodpłatną pomoc terapeutyczną i psychologiczną osobom z problemem uzależnienia od alkoholu oraz członkom ich rodzin.

Głównym celem projektu było zwiększenie dostępności do pomocy profilaktycznej prowadzonej przez terapeutę leczenia uzależnień i psychologa dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych, pijących ryzykownie, korzystających ze wsparcia MOPR. Pracownicy socjalni z rejonów opiekuńczych w ramach prowadzonej pracy socjalnej kierowali osoby/rodziny korzystające z pomocy społecznej MOPR do skorzystania z tej formy wsparcia. W ramach realizacji zadania w roku 2021 zawarto 61 kontraktów socjalnych. Natomiast u 33 osób kontynuowano wsparcie na podstawie kontraktów socjalnych zawartych w latach poprzednich.

W roku 2021 z usług Punktu Pomocy „PoRaDa” skorzystało 103 osoby, którym udzielono łącznie 773 porad. Wśród osób, którym udzielono porad były:

- 72 osoby z problemem alkoholowym - 634 porady,

- 17 osób współuzależnionych – 85 porad,
- 9 osób - Dorosłe Dzieci Alkoholików – 41 porad,
- 5 osób - dzieci i młodzież - 13 porad.

Zatrudnieni w ramach projektu:

- terapeuta uzależnień w roku 2021 przepracował 480 godzin sporządzając 101 indywidualnych planów pracy i 382 karty pracy z klientem,
- psycholog w roku 2021 przepracował 160 godzin sporządzając 18 indywidualnych planów pracy i 132 karty pracy z klientem.

Całkowity koszt projektu wyniósł 38.400,00 zł

W 2021 roku Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pozytywnie zaopiniowała wnioski, skierowane do Prezydenta Miasta Ostrołęki, o dofinansowanie działań profilaktycznych:

- 8 ostrołęckich szkół (podstawowych, liceów oraz szkół zawodowych) o dofinansowanie prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii - przyznano dofinansowanie łącznie w kwocie 37.040,00 zł,
- Stowarzyszenia Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia” o dofinansowanie Pikniku Trzeźwościowego – przyznano dofinansowanie w kwocie 3.500,00 zł,
- Radia OKO Sp. z o. o. o sfinansowanie działań profilaktycznych w formie audycji radiowych - przyznano kwotę 2.500,00 zł,
- Ostrołęckiego Centrum Kultury o ufundowanie nagrody za najlepszy film poruszający tematykę patologii społecznych i problemów uzależnień, na XXIII Ogólnopolskim Festiwalu Filmów Amatorskich „Filmowe Zwierciadła 2021”, który odbył się w dniach 4 – 5 grudnia br. w Kinie „Jantar” - przyznano dofinansowanie w kwocie 2.000,00 zł,
- wykonanie i DOC - grywalnego, interaktywnego filmu – kwota 3.075,00 zł - (inicjatywa MKRPA),
- przeprowadzenie na terenie Miasta Ostrołęki Diagnozy Problemów Społecznych - kwota 3.700,00 zł - (inicjatywa MKRPA),

- realizację programu profilaktycznego” Smak życia, czyli debata o dopalaczach” w Zespole Szkół Zawodowych Nr 3 i Zespole Szkół Zawodowych Nr 4 – kwota 9.000,00 zł

Z inicjatywy Przewodniczącego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach działań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzonych przez Komisję, kontynuowana była akcja wywieszania plakatów pt.: „Stop po alkoholu nie wsiadam za kierownicę!”, „Stop przemocy w rodzinie!, Stop FAZ. Za mali by pić!” w ostrołęckich zakładach pracy, szkołach, placówkach oświatowych, na plaży miejskiej oraz na przystankach autobusowych MZK. Kampania skierowana była do osób dorosłych, młodzieży i dzieci.

IV. Realizacja edukacyjnych programów profilaktycznych

Do zadań własnych gminy należy między innymi prowadzenie w szkołach profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych. W związku z powyższym, w 2021 roku Prezydent Miasta Ostrołęki na realizację ww. zadań, przyznał środki finansowe łącznie w kwocie **46.040,00 zł**.

Poszczególnym szkołom przyznano następujące środki finansowe:

- 1) **Szkole Podstawowej Nr 2 - kwotę 6.090,00 zł** z przeznaczeniem na realizację warsztatów profilaktycznych dla uczniów np.: Emocje „Lawina emocji” - czyli co nam w duszy gra?, „Nie bój się prosić o pomoc” – warsztaty zwalczania depresji i zachowań autodestrukcyjnych u dzieci i młodzieży, „Przemoc to niemoc”, Asertywność- „Jaka myśl, takie uczucie i czyn – o znaczeniu asertywności”, Używki (alkohol, nikotyna, dopalacze „Tylko słabi biorą dopalacze”, „Lubię siebie - warsztaty pozytywnej samooceny”, Mediacje „Mądre rozwiązywanie konfliktów”, Cyberprzemoc i inne medialne zagrożenia, ”ZUI - nie daj się wciągnąć!” ZIU tj. Zespół Uzależnienia od Internetu, „Język ciała, ekspresja emocji, kultura słowa”- warsztat komunikacji interpersonalnej, „Czas wolny na regenerację sił” – uczestniczyło 507 uczniów,

- 2) **Szkole Podstawowej Nr 5 - kwotę 4.650,00 zł** z przeznaczeniem na realizację warsztatów profilaktycznych dla uczniów np.: „Cyberprzemoc – czym jest, jak na nią reagować”, Rodzinny konkurs plastyczny „Nie wszystko przyjmuję!!! Myślę i weryfikuję”, spotkania - prelekcje dla uczniów na temat uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze) - uczestniczyło 904 uczniów,
- 3) **Szkole Podstawowej Nr 6 przyznano kwotę 2.000,00 zł** z przeznaczeniem na warsztaty: „Akcja motywacja”- warsztaty dla dzieci i rodziców – uczestniczyło 227 uczniów i 10 rodziców,
- 4) **I Liceum Ogólnokształcącemu przyznano kwotę 1.400,00 zł** z przeznaczeniem na warsztaty dla uczniów pt. „Profilaktyka zażywania przez młodzież substancji psychoaktywnych” w ramach Programu Profilaktycznego „Wybierz sam” oraz spotkanie profilaktyczne dla rodziców uczniów pt. „Presja rodzicielska i jej rola w procesie wychowania młodzieży (w kontekście zagrożeń bezpieczeństwa uczniów w dobie pandemii) - uczestniczyło 170 uczniów i 36 rodziców,
- 5) **II Liceum Ogólnokształcącemu przyznano kwotę 5.050,00 zł** z przeznaczeniem na programy profilaktyczne: „Życie w zgodzie i radości”, „Odmów nie bierz”, „W sieci”, „Oswoić stres”, „Ku afirmacji życia”, NOE cz.I - uczestniczyło 290 uczniów
- 6) **III Liceum Ogólnokształcącemu przyznano kwotę 11.850,00 zł** z przeznaczeniem na programy profilaktyczne dla uczniów: „Przeciw narkotykom – ku afirmacji życia”, „Zgrany zespół – integracja w obrębie klasy/grupy” oraz program profilaktyczny dla nauczycieli i rodziców - „Cyberprzemoc” - uczestniczyło 853 uczniów i około 250 rodziców,
- 7) **Zespołowi Szkół Zawodowych Nr 2 przyznano kwotę 2.000,00 zł** z przeznaczeniem na realizację warsztatów związanych z profilaktyką uzależnień - uczestniczyło 300 uczniów,
- 8) **Zespołowi Szkół Zawodowych Nr 3 przyznano kwotę 4.000,00 zł** z przeznaczeniem na realizację projektu profilaktycznego „Smak życia, czyli debata o dopalaczach” - uczestniczyło 146 uczniów,
- 9) **Zespołowi Szkół Zawodowych Nr 4 przyznano kwotę 9.000,00 zł** z przeznaczeniem na projekty profilaktyczne: „Klasa z klasą”, „Stop przemocy”, „Arteterapia przez sztuki plastyczne”, Smak życia, czyli debata o dopalaczach – uczestniczyło 258 uczniów.

Łącznie w działaniach profilaktycznych realizowanych w ostrołęckich szkołach, ze środków przyznanych przez Prezydenta Miasta Ostrołęki, udział wzięło **3655 uczniów i 296 rodziców**.

Prezydent Miasta Ostrołęki, mając na celu podniesienie jakości udzielanej specjalistycznej pomocy terapeutycznej oraz wzmożenie działań, podpisał umowę na prowadzenie pracy profilaktycznej z osobami uzależnionymi, w tym: z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej; z osobami zgłaszającymi się po pomoc do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ostrołęce; z osobami bezdomnymi w Noclegowni dla Osób Bezdomnych, (prowadzonej przez MOPR); a także z osobami uzależnionymi zgłaszającymi się po pomoc do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Terapeuta przepracował odpowiednio:

- OIK - 1420 godzin,
- DPS – 242 godziny,
- Noclegownia – 197 godzin,
- MOPR – 253 godziny.

Prezydent Miasta dofinansował kwotą 38.400,00 zł projekt pt. **„Zapewnienie klientom pomocy społecznej nadużywającym alkoholu oraz członkom ich rodzin, pomocy w formie prowadzenia pracy profilaktycznej przez terapeutę uzależnień i psychologa w Punkcie Pomocy „PoRaDa” w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce w 2021 r.**”, skierowany do mieszkańców miasta Ostrołęki zagrożonych, bądź dotkniętych problemem uzależnień i przemocy w rodzinie. Inicjatorem projektu był Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a realizacja odbywała się w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Ogółem, z porad specjalistów skorzystało **103 osoby, którym łącznie udzielono 773 porady**.

V. Zlecenie zadań publicznych w ramach programu Profilaktyki

W 2021 r. na realizację zadań publicznych, zleconych w ramach konkursu ofert, przekazano środki finansowe **w wysokości 110.000 zł** na następujące zadania:

Na zadanie 1: Działalność informacyjna i edukacyjna na temat zdrowotnych i społecznych skutków używania środków psychoaktywnych:

- 1) Ostrołęckie Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia”
ul. gen. A.E. Fieldorfa „Nila” 15/8, 07 -410 Ostrołęka, **kwota – 6.000,00 zł**,
- 2) Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „Nadzieja” w Ostrołęce ul. Kościuszki 24/26,
07 - 410 Ostrołęka, **kwota – 8.000,00 zł**.

Na zadanie 2: Wspieranie realizacji programów edukacyjno-profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom w środowisku dzieci, młodzieży i osób dorosłych:

- 1) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Ostrołęce
ul. Kościuszki 21, 07-410 Ostrołęka, **kwota – 16.000,00 zł**,
- 2) Ostrołęckie Stowarzyszenie Promocji Zdrowia i Trzeźwości „Arkadia”
ul. gen. A.E. Fieldorfa „Nila” 15/8, 07 -410 Ostrołęka, **kwota – 12.000,00 zł**,
- 3) Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca w Ostrołęce Plac Gen. J. Bema
11, 07-410 Ostrołęka **kwota – 12.000,00 zł**,
- 4) Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „Nadzieja” w Ostrołęce ul. Kościuszki 24/26,
07-410 Ostrołęka, **kwota – 20.000,00 zł**.

Na zadanie 3: Przeciwdziałanie i zapobieganie zjawiskom patologicznym poprzez realizację programów profilaktycznych pt. „Bezpieczne wakacje w mieście i plenerze” skierowanych do dzieci i młodzieży w okresie letnim:

- 1) Caritas Diecezji Łomżyńskiej ul. Rybaki, 18 - 400 Łomża, **kwota – 8.000,00 zł**,
- 2) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Powiatowy w Ostrołęce ul. Kościuszki
21, 07-410 Ostrołęka, **kwota – 14.000,00 zł**,
- 3) Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca w Ostrołęce Plac Gen. J. Bema
11, 07-410 Ostrołęka **kwota – 14.000,00 zł**,

Zestawienie porównawcze z lat 2018 – 2021 - zlecenie zadań publicznych w ramach programu Profilaktyki – w ramach otwartego konkursu ofert:

1. w roku 2019 - 206.450 PLN.
2. w roku 2020 - 180.460 PLN.
3. w roku 2021 - 110.000 PLN.

W roku 2021 (za okres kwiecień - grudzień 2021 r.) dla **Centrum Integracji Społecznej „Samodzielność, Praca, Aktywność”** z siedzibą w Ostrołęce, ul. Kołobrzaska 11 prowadzonego przez Spółdzielnię Socjalną „Samodzielność, Praca, Aktywność”, została przekazana dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych, **łącznie w kwocie - 170.214,51 zł.**

VI. Analiza z wykonania budżetu – Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Paragraf 2360 - dotacja celowa z budżetu jednostek samorządu terytorialnego udzielona w trybie art. 221 ustawy na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego

Plan: 138.000,00 zł   Wykonanie: 110.000,00 zł   Pozostało: 28.000,00 zł

Paragraf 2580 – dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych

Plan 216.813,00 zł   Wykonanie 170.214,51 zł   Pozostało 46.598,49 zł

- dotacja podmiotowa przekazana Centrum Integracji Społecznej „Samodzielność, Praca, Aktywność” w Ostrołęce - 170.214,51 zł

Paragraf 4170 - wynagrodzenia bezosobowe

Plan: 122.000,00 zł   Wykonanie: 114.740,00 zł   Pozostało: 7.260,00 zł

- wynagrodzenia MKRPA - 114.240,00 zł

- wynagrodzenie dla osoby prowadzącej szkolenie - 500,00 zł

Paragraf 4210 – zakup materiałów i wyposażenia

Plan: 11.300,00 zł   Wykonanie: 6.927,69 zł   Pozostało: 4.372,31 zł

1) zakup wyposażenia apteczki dla streetworkera -59,69 zł

2) zakup niszczarki dla MKRPA - 1.230,00 zł

3) zakup materiałów do wyciszenia drzwi w siedzibie MKRPA - 138,00 zł

4) zakup artykułów na potrzeby współorganizacji spotka - 3.500,00 zł

5) zakup wyposażenia dla Ośrodka Leczenia Uzależnień w Łomży - 2.000,00 zł

Paragraf 4300 – zakup usług pozostałych

Plan: 236.495,91 zł   Wykonanie: 121.692,39 zł   Pozostało: 114.803,52 zł

- 1) wynagrodzenie terapeuty uzależnień - 89.000,00 zł
- 2) usługa reklamowa – wykonanie i DOC-a - 3.075,00 zł
- 3) koszty przesyłki materiału do wyciszenia drzwi -19,95 zł
- 4) szkolenie dla członków MKRPA - 2.740,00 zł
- 5) zakup legitymacji dla członków MKRPA - 157,44 zł
- 6) Diagnoza Problemów Społecznych na terenie Miasta Ostrołęki - 3.700,00 zł
- 7) akcje profilaktyczne: „Stop po alkoholu nie wchodzę do wody!”; „Stop po alkoholu nie wsiadam za kierownicę!” - 2.500,00 zł
- 8) zakup usługi profilaktyczno - edukacyjnej „Smak życia, czyli debata dopalaczach” - 9.000,00 zł
- 9) współorganizacja OFFA „Filmowe Zwierciadła 2021 - 2.000,00 zł
- 10) wynagrodzenie biegłego – psychiatry - 4.750,00 zł
- 11) wynagrodzenie biegłego – psychologa - 4.750,00 zł

Paragraf 4610 – koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego

Plan:46.202,00 zł   Wykonanie: 9.386,18 zł   Pozostało: 36.815,8 zł

- 1) opłata od wniosku do sądu i za opinie biegłych - 10.900,00 zł
(zwrot przez Sąd, pobranych zaliczek 1.849,02 zł), kwota wydatkowana - 9.050,98 zł
- 2) opłata za odpis postanowienia - 40,00 zł
- 3) zwrot kosztów zastępstwa procesowego - 295,20 zł

Na zadania z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom dwie jednostki miejskie wydatkowały środki finansowe w wysokości:

- 1. **Zespół Placówek Wsparcia Dziennego** - świetlice przy: ul. gen. Józefa Hallera 13, Pl. Dworcowym 5/2, ul. gen. Z. Padlewskiego 51 B - **387 157,31 zł.**
- 2. **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** na prowadzenie działalności na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, w tym zapewnienie schronienia - **136.884,65 zł.**

VII. Cele i wskaźniki Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Z analizy wskaźników wynika, że realizacja celów ustalonych przez Miasto Ostrołęka na rok 2021 w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, przedstawia się następująco:

Cel nr 1: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 1:

- Doposażenie placówek leczenia odwykowego - liczba doposażonych placówek - 1,
- Wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w domach pomocy społecznej, noclegowni dla bezdomnych i Ośrodka Interwencji Kryzysowej - liczba realizowanych działań – 1,
- Uiszczanie kosztów sądowych oraz sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - liczba spraw w sądzie – 20; liczba wydanych opinii biegłych – 20,
- Finansowanie działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - liczba realizowanych działań – 2.

Cel nr 2: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 2:

- programy psychoterapii współuzależnienia - liczba osób uczestniczących w programach - 220,
- finansowanie zadań realizowanych przez opiekuńcze placówki wsparcia dziennego w ramach ZPWDz – liczba realizowanych działań – 1,
- dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy - liczba osób uczestniczących w działaniach - 25,
- Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych - liczba osób uczestniczących w działaniach - 6,

- organizowanie i finansowanie superwizji lub konsultacji dla wychowawców udzielających pomocy psychologicznej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy - liczba osób uczestniczących w działaniach – 5,
- upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym – liczba realizowanych działań – 2,
- finansowanie szkoleń dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - liczba osób uczestniczących w działaniach - 7,
-

Cel nr 3: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 3:

- prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży - liczba osób uczestniczących w działaniach - 3655,
- realizacja programów profilaktycznych dla rodziców i aktywna współpraca z nimi w obszarze profilaktyki - liczba osób uczestniczących w działaniach - 296,
- prowadzenie badań, zwłaszcza związanych z diagnozą zachowań problemowych- używaniem substancji psychoaktywnych podejmowanych przez młodzież oraz ewaluacją programów profilaktycznych - liczba realizowanych działań – 1,
- dofinansowanie organizacji wyjazdów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży jako kontynuacja całorocznej pracy profilaktycznej - liczba osób uczestniczących w działaniach - 100,
- wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach - liczba realizowanych działań – 1,
- inicjowanie i dofinansowanie działań dot. odpowiedzialnego i bezpiecznego wypoczynku nad wodą - liczba realizowanych działań – 1.

Cel nr 4: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 4:

- Zlecenie i finansowanie badań związanych z diagnozą problemów społecznych - liczba osób biorących udział w badaniach – 2419,
- Dofinansowanie zajęć i programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci w placówkach wsparcia dziennego - 88 liczba osób uczestniczących w działaniach,
- Wspomaganie działań dot. przeciwdziałania przemocy w rodzinie prowadzonych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej - liczba realizowanych działań – 1,
- Współrealizowanie i dofinansowanie działań polegających na organizacji festynów, imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia - liczba realizowanych działań – 1.

Cel nr 5: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

W roku 2021 Zespół ds. kontroli Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadził **194 kontrole** punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Żaden przedsiębiorca w wyniku przeprowadzonych kontroli nie stracił zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Cel nr 6: Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i dofinansowanie centrów integracji społecznej.

Wskaźniki osiągnięcia celu nr 6:

- Dofinansowanie działalności centrum integracji społecznej, wysokość dofinansowania działalności - 170.214,51 zł

VIII. Wnioski.

W roku 2021:

- 1) wzrosła łączna liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – z **151** wydanych w 2020 r. do **181** wydanych w 2021 r.,
- 2) wzrosła kwota naliczonych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z **1.050.486 zł** w 2020 r. do 1.205.636 zł w 2021 r.,
- 3) w związku z rozpoczęciem działalności przekazywana była comiesięczna dotacja podmiotowa dla **Centrum Integracji Społecznej „Samodzielność, Praca, Aktywność”** z siedzibą w Ostrołęce - łącznie (za okres kwiecień – grudzień 2021 r.) **w kwocie - 170.214,51 zł,**

- 4) spadła liczba osób objętych specjalistyczną pomocą z powodu przemocy domowej – z 257 w 2020 r. do 199 w 2021r.; (przyczyna udzielania pomocy – alkoholizm),
- 5) nie uległa zmianie liczba osób objętych specjalistyczną pomocą z powodu przemocy domowej – 220 osób w 2020 r i w 2021 r.; (przyczyna udzielania pomocy - współuzależnienie),
- 6) wzrosła liczba dzieci korzystających z pomocy w opiece i wychowaniu, uczęszczających do świetlic: Elfy, Gwarek, Promyk – z 70 w 2020 r. do 88 w 2021 r,
- 7) zwiększyła się liczba uczniów uczestniczących w programach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z 1970 osób w 2020 r. do 3655 osób w 2021 r.

IX. Podsumowanie

Na podstawie informacji z części dotyczącej wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych można sformułować następujące wnioski:

1. Należy ściśle współpracować z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie m. in. przestrzegania zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
2. Kontynuować współpracę z Komisją, Strażą Miejską oraz Komendą Miejską Policji w zakresie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz realizacji zadań profilaktycznych:

1. Wspierać działania Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego, który realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny, w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dzieci ze środowisk zagrożonych patologią i wykluczeniem społecznym.
2. Wspierać, w tym finansowo, różnorodne formy pracy z dziećmi i młodzieżą w szkołach i placówkach oświatowych, promujące życie wolne od uzależnień.
3. Współpracować z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, działającymi w obszarze profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom, w celu ukazania dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym wartości życia, które nie jest niszczone przez substancje psychoaktywne.
4. Wspierać placówki leczenia odwykowego w realizacji ich zadań.
5. Wspierać działania jednostek udzielających pomocy osobom z problemem uzależnień oraz ich rodzinom.